

Voorjaarscongres van de Bestuurdersvereniging

Het Voorjaars-
congres

4/5

De burger
centraal

8/9

Verwarde
personen

10

Klimaat-
doelstellingen

12

Liberaal Bestuur is een uitgave van de VVD en verschijnt in principe zes keer per jaar. Kopij volgende editie vóór 20 juni 2016.

Realisatie:

VVD algemeen secretariaat in samenwerking met Meere Reclamestudio en een netwerk van VVD-correspondenten.

Bladmanagement:

Debbie van de Wijngaard

Met dank aan:

Marjan van der Aart, Joost van den Akker, Daan de Kort, Leendert de Lange, Femke Salveda en Marije Verplanke.

Grafische vormgeving en pre-press:

Meere Reclamestudio - OK2Press, Den Haag

Fotografie:

Shutterstock, McKlin Fotografie, Sharon Hilgersum

Druk:

Pro Image Group

Verspreiding:

PostNL

Advertenties:

liberaalbestuur@vvd.nl
ISSN: 1872-0862

Correspondentieadres:

Algemeen Secretariaat VVD
Postbus 30836, 2500 GV Den Haag
Telefoon: (070) 361 30 61
E-mail: liberaalbestuur@vvd.nl

Bezoekadres:

Mauritskade 21-23, Den Haag
Website: www.vvd.nl

COPYRIGHTS

HET AUTEURSRECHT OP DE IN DEZE KRANT VERSCHENEN ARTIKELN WORDT DOOR DE VVD VOORBEHOUDEN. DE VVD HEEFT ALLE ZORG GEGEVEN AAN HET NAKOMEN VAN WETTELIJKE REPRORECHTEN. IS HET DESONDANKS ZO, DAT ER RECHTHEBBENDEN ZIJN, DIE NIET GETRACEERD KONDEN WORDEN OF VAN WIE DE CLAIM OP GEBRUIKT MATERIAAL NIET BEKEND WAS, DAN WORDEN ZIJ VERZOCHT ZICH SCHRIFTELIJK MET DE VVD IN VERBINDING TE STELLEN, MET OPGAVE VAN HUN CLAIM EN DE UITGAVE WAAROP DEZE CLAIM GEBASEERD IS.

CONTRIBUTIE

Tijdens het Voorjaarscongres van onze vereniging in Leeuwarden zijn de nieuwe statuten zonder wijziging vastgesteld. De statuten waren aan herziening toe na de transformatie van onze partijstructuur.

In de nieuwe versie is onze vereniging als netwerk duidelijk verankerd en zijn er een aantal democratische instrumenten toegevoegd. Ook is onze ANBI status verankerd. Tevens is opgenomen dat het lidmaatschap voor bestuurders van de VVD nadrukkelijk gekoppeld is aan het lidmaatschap van de bestuurdersvereniging. Het spreekt voor zich dat de afspraken over het niet-toegankelijk zijn van onze vereniging, voor bestuurders die voor een andere partij politiek actief zijn, ook een plaats heeft gekregen.

Wat niet is opgenomen, maar wat waarschijnlijk binnenkort zal volgen, is de discussie over de contributie. Niet zozeer voor de opslag die nu via onze vereniging wordt geheven voor de bestuurder, maar wel voor de moedervereniging.

Ik ben om verschillende redenen van mening dat verhoging van de contributie reëel is. Om te beginnen daalt het aantal leden van onze partij en de infrastructuur, die al licht te noemen is, is niet louter te bekostigen met ruim 200 euro aan contributie en 28.000 leden. Het is ook niet de verwachting dat het Rijk middels de wet die de financiering van de politieke partijen regelt, de bijdrage zal opschroeven.

Naast de organisatie is het bovenal van belang dat er voldoende gelden beschikbaar blijven voor kadervorming en alles wat met de Haya te maken heeft. Ik realiseer me dat niet alle 2500 leden van de bestuurdersvereniging even frequent gebruik maken van de professionaliseringmogelijkheden van de partij die de

afgelopen tien jaar zo zijn vorm hebben gekregen, maar iedereen moet zich realiseren dat dit niet meer te bekostigen is met de huidige contributieafdracht.

Onze vereniging is al lang niet meer de 'gezelschapsclub' van weleer. Van de hedendaagse bestuurder wordt ook steeds meer gevraagd. Wij zijn het aan onze stand verplicht om ook in de toekomst de professionaliteit en kwaliteit te bevorderen en hoe je het ook wend of keert; 'geen geld geen Zwitsers'.

In het najaar bestaat onze vereniging 70 jaar. Reden om tijdens het congres in Lunteren feest te vieren. Voor alle duidelijkheid: daar is geld voor gereserveerd en er is geen contributieverhoging nodig...

Arno Brok

Voorzitter VVD-Bestuurdersvereniging en Burgemeester van Dordrecht

 liberaalbestuur@vvd.nl

Het jaar 2016 is een bijzonder jaar voor de VVD-Bestuurdersvereniging. Dit jaar bestaat de Bestuurdersvereniging namelijk 70 jaar! Wij laten dit natuurlijk niet in stilte voorbij gaan. Daarom nodigen wij u van harte uit voor het Najaarscongres om met ons het 70-jarig bestaan van de Bestuurdersvereniging te vieren. Wij zien u graag op vrijdag 4 en zaterdag 5 november in Lunteren!

SAVE THE DATE

WETHOUDERS EN FRACTIEVOORZITTERSDAG

VOOR WIE: Wethouders en fractievoorzitters
DATUM: 24 september 2016

PROVINCIE-EVENT

VOOR WIE: Gedeputeerden en Fractievoorzitters Provinciale Staten
DATUM: 28 en 29 oktober 2016
LOCATIE: Princess Hotel te Loosdrecht

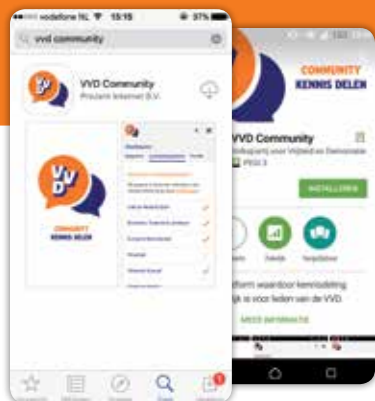
DOWNLOAD DE VVD COMMUNITY APP!

1 Ga naar de **GOOGLE PLAY STORE** of naar de **APP STORE** op uw tablet of mobiele telefoon.

2 Zoek op 'VVD Community'

3 **Download de App**

4 Log in met uw **MIJNVVD** gebruikersgegevens en praat mee

PERSONALIA

BENOEMD

INEKE BAKKER is benoemd tot waarnemend burgemeester in Dinkelland.

Met ingang van 1 juli 2016 wordt **JOHAN REMKES** herbenoemd als commissaris van de Koning in Noord-Holland.

ONNO HOES is per 1 april begonnen als tijdelijk bestuurlijk adviseur bij het COA.

ALBERT VAN DEN BOSCH is beëdigd voor zijn derde ambtstermijn als burgemeester van Zaltbommel.

Het Voorjaarscongres van de VVD-Bestuurdersvereniging	4 & 5
Limburg 'Liberaal Perspectief' bieden	6
Bijeenkomsten Drie Decentralisaties	6
Bestuurdersvereniging van de toekomst	7
De burger moet centraal staan!	8 & 9
Column uit de Kamer	10
Bijeenkomst P.J. Oudgezelschap	10
Leer van elkaar	11
Hollen en (betaald) stilstaan	11
De EU-klimaatdoelstelling: wat kunt u ermee?	12

INHOUD

Een grote stap vooruit

Het voorjaarscongres van de VVD Bestuurdersvereniging

Het jaar 2016 is een bijzonder jaar voor de VVD-Bestuurdersvereniging. Dit jaar bestaat de vereniging namelijk 70 jaar. Wij nodigen u allemaal uit voor het najaarscongres in Lunteren. Dit congres zal geheel in het teken staan van het 70-jarig bestaan. In die 70 jaar is er veel veranderd binnen de bestuurdersvereniging. Tijdens het voorjaarscongres bleek maar weer eens dat we het afgelopen jaar weer een grote stap vooruit hebben gezet naar een sterke en geprofessionaliseerde bestuurdersvereniging.

Fries welkom

John Jorritsma, Commissaris van de Koning in Friesland, heette de bestuurders van harte welkom op het voorjaarscongres van de VVD-Bestuurdersvereniging in zijn Friesland. Jorritsma: "Het jaar 2018 is een belangrijk jaar voor Friesland, wij zijn dan de culturele hoofdstad van Europa. Na een spectaculaire opening worden er een tal van activiteiten door het jaar heen georganiseerd. Met natuurlijk de Elfstedentocht!"

Ook besteedde hij inhoudelijk aandacht aan de vluchtelingenproblematiek. Als Commissaris van de Koning heeft Jorritsma een bijzondere rol in de aanpak van de vluchtelingenstroom. "Ik ben verantwoordelijk voor de regie en werk samen het COA in het brede spectrum van noodopvang tot huisvesting van statushouder. Op het moment zitten we vast in de bureaucratie, de kraan staat open, als we blijven discussiëren zijn we weer een jaar verder."

De Community

Tanja Klip-Martin, secretaris van het Algemeen Bestuur van de bestuurdersvereniging, sprak haar trots uit over het afgelopen jaar. Er is het afgelopen jaar dan ook veel gebeurd. "We kunnen onder de indruk zijn van alles wat het afgelopen jaar is georganiseerd." Denkt u bijvoorbeeld aan de bijeenkomsten die werden georganiseerd in het kader van de nieuwe Omgevingswet.

Ook werd VVD Community gelanceerd, inmiddels kent de community zo'n 700 gebruikers. Pieter Heiligers, lid Algemeen Bestuur verantwoordelijk voor de communicatie: "We zijn net een diesel. We komen op gang maar als we eenmaal op stoom zijn blijven we op stoom."

Arno Brok, voorzitter van de bestuurdersvereniging, benadrukte dat het aankomende jaar weer een enerverend jaar wordt. Iedereen is dan ook van harte welkom op het najaarscongres op vrijdag 4 en zaterdag 5 november, in traditiegetrouw Lunteren.

Jonge bestuurders

Deze ledenvergadering werd er ook gestemd over een bijzonder voorstel. Pieter Heiligers benadrukt hoe belangrijk het is om te investeren in jonge bestuurders. Zij zijn de toekomst en betrekken andere bestuurders bij de vereniging. De vereniging is namelijk een platform voor kennis en professionalisering, iedereen moet zich hier thuis voelen. Jonge bestuurders zijn wel vaak lid maar zelden aanwezig. Wij moeten deze bestuurders omarmen. Het versterkt namelijk ook de VVD. Enkele vragen uit de zaal volgde maar uiteindelijk

lijkt is besloten om een zetel in het Algemeen Bestuur beschikbaar te stellen voor een jonge bestuurder. De kandidaat voor deze zetel, Mariëlle Mellink, raadslid in de gemeente Leusden, is tijdens deze vergadering ook verkozen.

Nieuwe statuten

Arno Brok: "De oude statuten van onze bestuurdersvereniging sluiten niet meer aan op de werkelijkheid. Het doel is niet de statuten te wijzigen maar om onnodige beperkingen voor onze vereniging weg te halen." Met het aannemen van de statuten bereidde de voorzitter van de bestuurdersvereniging de aanwezigen vast mentaal, psychisch en fysiek voor op de nieuwe contributie. Maar dat is iets voor het volgende congres.

Afscheid

Afscheid werd er dit congres genomen van Mark Oosterhout. Sinds november 2013 nam hij zitting in het Algemeen Bestuur van de bestuurdersvereniging namens de provincie Noord-Brabant. Zijn opvolgster is met instemming van de leden Willemijn van Hees. In het Dagelijks Bestuur is Mark Harbers herbenoemd. In het Algemeen Bestuur is John van der Rhee herbenoemd.

Campagne

De ledenvergadering werd afgesloten door Hoofdbestuur lid Communicatie en Campagne, Michiel Krom. Hij nam de aanwezigen mee in de voorbereidingen en strategie voor de campagne nu de Tweede Kamerverkiezingen in 2017 snel dichterbij komen. Hij sprak met de bestuurders over de campagne 'Bakkie Doen?' maar ook over het investeren in vrijwilligers samen met campagne organizer Kiki Bakker.

Deelgezelschappen

Na de jaarvergadering was het tijd om traditioneel uiteen te gaan voor de bijeenkomsten van de deelgezelschappen. In het P.J. Oudgezelschap werd net als in de deelsessie voor de raadsleden en in het deelgezelschap Schepenbank aandacht besteed aan de vluchtelingenproblematiek. Tweede Kamerleden Malik Azmani, Roald van der Linde waren er om de vragen rondom de asielproblematiek te beantwoorden van de bestuurders. In de deelsessie van de Ir. Lelykring werd gesproken over de verfijning van het belastingsysteem maar werd er ook aandacht besteed aan de input voor het verkiezingsprogramma. Het Fractievoorzitersplatform, het Platform Griffiers en Gemeentesecretarissen en de leden van de Provinciale Staten en Gedeputeerden bogen zich over de implicaties van de nieuwe Omgevingswet. Ook het Netwerk Maatschappelijk Middenveld organiseerde een sessie welke in het teken stond van publiek leiderschap. Spreker deze sessie was Hennie van Deijck, directie van de Academie voor Toegewijde Uitvoering.

Na de deelgezelschappen was het tijd om nog eenmaal samen te komen voor de afsluiting van dit voorjaarscongres. De afsluiting werd verzorgd door de voorzitter van de VVD-fractie in de Eerste Kamer, Annemarie Jorritsma. Nu het voorjaarscongres ten einde is willen wij u graag uitnodigen voor het najaarscongres in Lunteren. Wie begroeten u graag in Lunteren!

LIMBURG 'LIBERAAL PERSPECTIEF' BIEDEN

Het is ons motto om vanuit onze Statenfractie jonge Limburgse liberalen hun stem te laten horen bij de VVD. Waarom eigenlijk? We zijn toch niet van doelgroepen? Sluit je dan geen mensen uit? En er is toch al de JOVD? Enerzijds doen we dit omdat we merken hoeveel inzet en betrokkenheid jonge leden toonden vorig voorjaar rond de Statenverkiezingen. Of ze nu kandidaat waren met honderden voorkeurstemmen, of als raads-lid, bestuurslid of lid van het campagne-team en enthousiast de straat op gingen. Deze betrokkenheid willen we versterken en zeker niet verloren laten gaan. Daarbij komt dat zeker jonge mensen een verfrissend geluid laten horen, onbevangen in de wereld staan en ook nieuwe ideeën mee-brengen. Als Statenfractie maken we daar graag gebruik van. Anderzijds doen we dit omdat ons ledenbestand vergrijsst. Circa 20% van onze leden is jonger dan 35. De overige 80% van onze leden valt dus in de oudere categorie. De VVD heeft behoefte

aan meer jong liberale massa om onze partij klaar te stomen voor de komende decennia.

De bijeenkomsten

In juli 2015 hadden we een goedbezochte startbijeenkomst. Als passende spreker hadden we Steffie Hoeijmakers (27) uitgenodigd. Steffie is voorzitter van de Stichting Zakenvrouw Noord-Limburg en voorzitter van PRO77, een netwerkclub voor Young Professionals uit Venlo. Zij vertelde enthousiast hoe zij daar in 2014 de titel Young Professional of the Year had binnengehaald door bestaande conventies ter discussie te stellen. Een van de dingen die ze de aanwezigen meegaf, was dat we allemaal trots ons Limburgerschap mogen en moeten uitdragen en leeftijd geen barrière is om je te laten horen.

De tweede bijeenkomst was in september met senator Jan Anthonie Bruijn. Hij hield een bevlo-

gen lezing over de totstandkoming van verkiezingsprogramma's en de grillen van het Centraal Planbureau bij de doorrekening daarvan. Als lid van de landelijke verkiezingsprogrammacommissie in 2010 ging daar toen al een wereld voor mij open. Door de slimme rekenjongens als Dick Sluimers en Frans Weekers in de commissie heeft de VVD straks ongetwijfeld weer het programma dat voor de meeste banen en de beste overheidsfinanciën zorgt. Het was een zeer leerzame avond.

In november was de derde bijeenkomst met Mark Verheijen over de toekomst van ons staatsbestel. Hij kon duidelijk maken voor welke vragen de VVD staat om onze politiek dicht bij de mensen en Nederland bestuurbaar te houden: Moet er een kiesdrempel komen? Wat doen we met de Eerste Kamer? En met het referendum? Komt er nu eindelijk die direct gekozen burgemeester, en de direct gekozen gouverneur? Allemaal vragen die een scherpe discussie op gang brachten.

Eind januari 2016 kwamen drie jonge Limburgse VVD'ers vertellen hoe het werken voor de VVD in Den Haag hun vergaet en hoe wij elkaar kunnen versterken. Onlangs ontvingen we de liberale jongeren op het Gouvernement in Maastricht voor een rondleiding over de (cultuur) historie en kunstcollectie van de Provincie Limburg. De volgende bijeenkomst staat in het teken van geïntensiverende grensoverschrijdende samenwerking met politici van onze zusterpartijen FDP en PFF. Onze inzet is om zo Limburg liberaal perspectief te bieden.

Joost van den Akker,
Fractievoorzitter in Provinciale Staten van
Limburg en Algemeen Bestuurslid VVD
Bestuurdersvereniging.

Wilt u meer weten over het initiatief Liberaal Perspectief? Of onderneemt u zelf activiteiten om jonge liberalen te betrekken bij de politiek? Praat mee in VVD Community.

Volg Liberaal Perspectief ook via
Facebook en @LibPerspectief

BESTUURDERSVERENIGING VOOR DE TOEKOMST

DOOR: JAN VAN LIMBURG STIRUM

Na afronding van mijn geschiedenis studie heb ik vier maanden stage gelopen bij de VVD-Bestuurdersvereniging, vóór mij gedurende mijn master aan de politieke wetenschappen te gaan wijden. Gedurende mijn stage heb ik onderzoek voor de vereniging uitgevoerd, met het doel na te gaan hoe deze op nog relevantere wijze haar leden kan ondersteunen. De soort steun waar bestuurders bij gebaat zijn veranderd door ontwikkelingen in de samenleving. Als gevolg staan in toenemende mate de professionalisering en digitalisering centraal, als ook de vermindering van het aanzien van het politieke ambt. Een verhoogd opleidingsniveau heeft namelijk tot een meer onderwerpgerichte benadering en nieuwe politieke inbreng vanuit de samenleving geleid. Het uitbreiden en diversifiëren van de activiteiten van de VVD-Bestuurdersvereniging kan aan de effectieve verwerking van die inbreng bijdragen.

Onderzoek

Het onderzoek wat ik heb uitgevoerd is op drie pijlers gebaseerd: analyse van academische en ministeriële onderzoeken, een behoeftenonderzoek onder de leden en onderzoek naar de activiteiten van andere organisaties. Hiertoe is in zowel binnen als buitenland gekeken. De organisaties die voor dit onderzoek geanalyseerd zijn bevatten bestuurdersverenigingen van andere Nederlandse politieke partijen, buitenlandse partijen zoals de Liberal Democrat Party (Verenigd Koninkrijk), FDP Die Liberalen (Zwitserland) en de Partido Popular (Spanje), en onafhankelijke organisaties zoals overheden en online portals. Auteurs van gebruikte academische onderzoeken bevatten academici van Cambridge University, de London School of Economics and Political Science en Princeton University. Onderzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is ook gebruikt.

Professioneel bestuur

In de eerste plaats lijkt de professionalisering, die de vereniging al als zodanig erkend heeft, inderdaad cruciaal om de eerder genoemde nieuwe inbreng vanuit de samenleving effectief te blijven verwerken. Dat geven ook leden van de vereni-

ging aan in de enquête die zij hebben kunnen invullen. Terwijl huidige activiteiten op dit gebied door leden hoog gewaardeerd worden, lijkt verdere uitbreiding wenselijk. Hiertoe kunnen ook de banden met de Haya van Somerenstichting aangehaald worden. Dit zou het VVD-netwerk nog verder versterken, en standaard professionaliseringsprogramma's (zoals een mentorprogramma) zouden bijdragen aan de zichtbaarheid van de vereniging. Die zichtbaarheid is van belang, aangezien het blijkt dat waar ontevredenheid is over de VVD-Bestuurdersvereniging, deze voornamelijk voortkomt uit onbekendheid over haar activiteiten.

Digitaal contact

Deze zichtbaarheid sluit aan op de digitalisering, die bij de VVD-Bestuurdersvereniging hetzelfde doel dient en ook zou kunnen bijdragen aan het herstel van het eerder genoemde aanzien van het ambt. Hierbij kan men denken aan het verkennen van manieren beter digitaal contact met de samenleving te bewerkstelligen. Bij een zelfstandige vereniging moet professionalisering met beter contact gepaard gaan om vervreemding van de samenleving te voorkomen en zodoende bestuurders van VVD huize aan het idee van een professionele 'bestuurdersklasse' te onttrekken. Contact met de samenleving is een belangrijk onderdeel van de ondersteuning van leden en de afstand tussen de samenleving en het openbaar bestuur wordt door VVD-bestuurders als een cruciaal onderwerp gezien. Net als intern voor de VVD-Community geldt, zou verdere digitalisering bijdragen aan een nieuwe dimensie wat betreft de netwerkstructuur van de vereniging. Dit zou daarmee ook de aansluiting op de nieuwe structuur van de VVD bevorderen.

Bouwen aan de volgende generatie bestuurders
De combinatie van professionalisering en digitalisering kan het grote potentieel van de VVD-Bestuurdersvereniging om ook aan de rekrutering namens de VVD bij te dragen verder verwezenlijken. Waar deze vereniging geen directe taak heeft in de rekrutering, heeft zij wel een unieke positie om erin te helpen. De VVD-Bestuurdersvereni-

ging is de enige organisatie die alle bestuurders namens de partij onder één mantel verenigd, en zodoende ook al hun expertise. Nu professionalisering in de activiteiten van de vereniging zo centraal staat correspondeert deze nog meer met ontwikkelingen in het Nederlandse hoger onderwijs, dat in toenemende mate conformeert naar het Angelsaksische model. Dit biedt mogelijkheden tot rekrutering omdat in dat model extracurriculaire educatieve activiteiten zeer populair zijn. Deze mogelijkheden zijn schaars, aldus het Ministerie van Binnenlandse Zaken, en potentiële openingen kunnen welkom zijn. Zo kan de VVD-Bestuurdersvereniging veelbelovende jongeren inzicht bieden in een carrièrepad namens de VVD.

Deze combinatie van professionalisering, digitalisering en een bijdrage aan de rekrutering zouden een actueler karakter van de VVD-Bestuurdersvereniging tot gevolg hebben. Dit sluit aan op hervormingen van de VVD en zou het introverte netwerkkarakter van de bestuurdersvereniging complementeren. Hiermee kan de vereniging een goede balans creëren tussen inhoudelijke activiteiten en hoe deze worden opgevat. Dit is in een hoogopgeleide maatschappij, waar ieder tot informatie digitale toegang heeft, van groot belang. Graag zou ik ook nog van deze mogelijkheid gebruik maken om iedereen die de enquête heeft ingevuld van harte te bedanken. Mijn hoop is dat dit rapport zal bijdragen aan een nog relevantere en geactualiseerde VVD-Bestuurdersvereniging, die effectief haar leden kan ondersteunen en zo nog sterker bijdraagt aan de kwaliteit van het openbaar bestuur namens de VVD.

Meepraten over de toekomst van de VVD-Bestuurdersvereniging? Dat kan! Ga naar VVD Community en praat mee!

De Burger moet Centraal! staan

Over tien jaar heeft de overheid 30% minder inkomsten dan nu, zo becijferde de Twentse Universiteit. Bovendien geven we dan 20% van het overheidsbudget uit aan defensie en veiligheid. Het mag duidelijk zijn: times are changing. Een periode van 70 jaar vrede, veiligheid, welvaart en een alsmaar uitdijende overheid, komt nu ten einde. De participatiesamenleving is onze nieuwe samenlevingsvorm en een voor de hand liggend bestuursmodel daarbij is de bottom-up-democratie naar Zwitsers voorbeeld. De Digitale Transformatie die nu gaande is, verandert de verhouding tussen overheid en burgers drastisch. Burgers zijn kritischer dan ooit en velen vrezende weg die wij gezamenlijk gaan. Wat doen we met de verliezers van de vooruitgang? En hoe gaan bestuurders en politici voortaan om met burgers die voortdurend gezien en gehoord willen worden? De trend van 'global political awakening' is in een nieuwe, digitale fase beland. Trendwatcher Adjedj Bakas geeft zijn visie.

De term global political awakening

Hebben we te danken aan de Pools-Amerikaanse politicoloog Zbigniew Brezinski, de vroegere veiligheidsadviseur van de Amerikaanse president Jimmy Carter. Brezinski doelt met de term op het politiek ontwaken van de massa's. Op zich is dat niets nieuws. Politieke bewustwording lag ten grondslag aan de Franse Revolutie en aan het massale, geweldloze verzet van Indiërs tegen de Engelse overheersing. Al in 1970 zag Brezinski een wereldwijde politieke bewustwording op gang komen, aangejaagd door de groeiende invloed van massamedia: 'Voor het eerst in de geschiedenis is bijna de gehele mensheid politiek geactiveerd, politiek bewust en politiek interactief,' schreef Brezinski destijds, en hij waarschuwde dat dit de grootste uitdaging zou zijn voor zowel toekomstige politici en bestuurders als voor natiestaten.

Brezinski's boodschap heeft niets aan actualiteit ingeboet.

Nee, ze is, vanwege de transparantie en mondigheid die digitalisering brengt, actueler dan ooit. Burgers – zo je wilt 'het volk' – voelen zich en masse politiek buiten spel gezet, zo stelt Bre-

zinski, en ontwikkelen een nieuw politiek en maatschappelijk bewustzijn op basis waarvan ze stappen ondernemen om ingrijpende politieke, maatschappelijke en economische veranderingen af te dwingen. Hun wensen definiëren ze meestal als een reactie op wat zij ervaren als de ongewenste invloed van een boze buitenwereld, die de politieke en maatschappelijke status quo in stand probeert te houden.

Dankzij moderne communicatietechnologie

Kunnen politiek ontwaakten zich tegenwoordig gemakkelijk dan ooit verenigen in communities van gelijkdenkenden, die weer eenvoudig te mobiliseren en/of te manipuleren zijn door allerlei demagogen, met als gevolg dat populisme in toenemende mate de politieke agenda bepaalt. Aldus verklaart global political awakening zowel de opkomst van anti-establishment politici als Donald Trump als het succes van de politieke islam (die de mensen leert dat het Westen de islamitische wereld uitknijpt door dictatoriale regimes in het zadel te houden). Ook (de nee-stem bij) het Oekraïne-referendum en burgers die oprukken naar het stadhuis in hun gemeente om de asielpolitiek

daar aan te klagen, kunnen op het conto van global political awakening worden bijgeschreven.

Democratisering van kennis is nu normaal.

Het effect is dat burgers niet meer klakkeloos alles aannemen wat autoriteiten of gevestigde mediakanalen hen voorschotelen. Brezinski stelt dat tegenwoordig minder dan 30% van de Amerikanen de reguliere media nog geloofwaardig vindt. Underground media, die met veel kleinere budgetten werken, verenigen onderzoeksjournalisten, betrokken burgers, klokkenluiders en specialisten die de status quo aan de kaak willen stellen. En die activistische groepen en nieuwe media nemen taken over die de overheid laat liggen, zoals de organisatie van referenda, die zo goed passen in de huidige tijd. Burgers zijn tegenwoordig goed ingelicht, ook al dreigt het gevaar van conspiracy-denken. De toegenomen transparantie zorgt er voor dat wangedrag dat vroeger verborgen bleef, tegenwoordig wel wordt opgemerkt en aan de grote klok gehangen. Er is nu bovendien zoveel informatie beschikbaar, dat politieke en economische elites makkelijk onderuit kunnen worden gehaald wanneer ze besluiten nemen die

voorbijgaan aan belangrijke feiten. Neem de asielproblematiek. Harvard-specialist Kelly Greenhill beschreef in 2011 in haar belangwekkende boek *Weapons of Mass Migration* hoe militair/economisch zwakke landen militair/economisch sterkere landen chanteren met migratiestromen. We zien nu hoe Erdogan's Turkije dat doet met de EU. Kelly's studie haalde geen enkel regulier medium in ons land, maar wel de underground media. En haar studie werd daar grif gedeeld. Bestuurders die boze, morrende burgers gemakkelijk wegzetten als PVV-tokkies, zijn daarentegen slecht geïnformeerd en getuigen van de arrogantie van de macht. En bestuurders die hun PR-apparaat inzetten om louter reguliere media te behagen, hebben niet door welk een verspilling van middelen dat is.

Burgers willen gezien en gehoord worden

En ze organiseren zich, bijvoorbeeld via sociale media, om zo politieke keuzes af te dwingen. Veel politici en bestuurders vinden dat lastig en zij stellen zich ook regelmatig op tegenover die burgers, terwijl ze ze juist zouden moeten vertegenwoordigen en aan hun kant zouden moeten staan. Toch zijn er ook voorbeelden die inspireren tot een nieuw politiek model. Neem de gemeente Zeist, die enkele jaren terug zijn burgers opriep om met bezuinigingsvoorstellen voor de gemeente te komen. Het enthousiasme bij de burgers was groot. Mensen ergeren zich nu eenmaal aan zaken als lantaarnpalen die nutteloos staan te branden op plekken waar toch niemand komt. En het mes snijdt aan twee kanten: de bezuinigingsdialoog met haar burgers leverde de gemeente een jaarlijkse bezuiniging op van € 6.2 miljoen. Iedereen blij. De ambtenaren omdat ze met instemming van de burgers kunnen bezuinigen en de burgers omdat ze eindelijk gehoord worden.

We waren als kind het gelukkigst als we huppelden.

Bestuurders moeten de burgers serieus nemen en zo weer aan het huppelen krijgen. Dat begint met naar ze te luisteren, zoals het in het bedrijfsleven normaal is geworden om goed naar klanten te luisteren. We gaan van big government naar big society, zoals de Britse premier David Cameron stelt. En als het goed is wordt die big society ook weerspiegeld in een bottom-up democratie naar Zwitsers model.

Bent u benieuwd naar meer van Adjei Bakas? Bestel dan zijn boeken *Trends 2016*, *Op naar karmakapitalisme, oorlogseconomieën en meerdere levens in een leven* of *Kapitalisme & Slowbalisering*, *De markt, de staat en de massa in de 21ste eeuw* met 30% korting.

Ga naar: www.bakas.nl/boeken

En bestel de boeken met kortingscode: TOEKOMST

Column UIT DE Kamer

Aanpak om de verwarring voor te blijven

Wie actief is in de politiek en het openbaar bestuur zal dit zeker herkennen: hoe ga je om met mensen die zich verward gedragen op straat, in de bus of bij de balie van burgerzaken op het gemeentehuis? De laatste tijd is het aantal verwarde personen die overlast veroorzaken toegenomen. Uit cijfers van de politiek blijkt dat het aantal meldingen de afgelopen vijf jaar met 65% is gestegen. Om mij heen hoor ik geregeld dat de mensen zich zorgen maken over de toename van de verwarde personen en de overlast die zij veroorzaken.

Aanjaagteam Verwarde personen

In september 2015 hebben de ministeries Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Veiligheid en

Justitie (V&J) en de VNG het Aanjaagteam Verwarde Personen opgericht. Dit aanjaagteam is bezig om oplossingen te vinden om de oorzaken die verward gedrag vertonen beter in beeld te krijgen.

Ten tweede stelt het gemeenten beter in staat om de passende zorg en aandacht te organiseren en aan te bieden. Ten slotte worden alle betrokken partijen in samenhang in stelling gebracht om op een passende en werkzame wijze een bijdrage te leveren, om het van persoonlijk leed te verzachten en maatschappelijke overlast te beperken. Dit gaat dus zeker wat betekenen voor alle gemeentes en regio's. Ook worden alle belemmeringen op landelijk niveau in kaart gebracht en moeten knelpunten worden opgelost. Het plan van aanpak en de inzet van het aanjaagteam moeten ertoe leiden dat gemeenten, voor zover dat nog niet het geval is, in de zomer van 2016 beschikken over een sluitende aanpak van zorg en ondersteuning van verwarde personen. Hierbij zijn de gemeenten vrij in de manier waarop zij dat invullen. Het aanjaagteam bestaat uit mensen die in hun dagelijkse praktijk betrokken zijn bij de problematiek en staat onder voorzitterschap van Liesbeth Spies de burgemeester van Alphen aan de Rijn.

De resultaten

Recent is er een tussenrapportage verschenen en daarin is positief te lezen over de resultaten die het aanjaagteam tot dusver heeft bereikt. In de gemeenten zijn waardevolle stappen genomen om te komen tot samenhangende oplossingen. Er is gelukkig een brede steun om mensen met verward gedrag zoveel mogelijk in hun eigen woon-

omgeving te laten verblijven. De familie, buurt, wijkteams en andere betrokkenen zullen alert moeten zijn op het ontvangen van signalen om aan de voorkant escalaties zoveel mogelijk proberen te voorkomen. Oftewel hoe blijven we de verwarring voor en zetten we mensen met een psychische kwetsbaarheid in hun kracht. De ambitie om voor de zomer tot een sluitende aanpak van de verwarde personen problematiek te komen is dan ook ambitieus, maar van groot maatschappelijk belang om hier de schouders onder te zetten.

Impact op de gemeenschap

Als raadslid, wethouder en loco-burgemeester heb ik zelf mogen ervaren wat de impact van verwarde personen op een gemeenschap kan hebben. Dit raakt direct het gevoel van veiligheid en laat aan de andere kant een wereld zien van heel veel persoonlijk leed. Als woordvoerder Volksgezondheid/GGZ ben ik dan ook zeer geïnteresseerd naar uw lokale ervaringen met verwarde personen. Welke signalen ontvangt u binnen uw gemeente? Welke knelpunten ervaart u? Ook ben ik zeer benieuwd naar de positieve punten hoe het is geregeld in uw gemeente waar het gaat om de hulp aan verwarde personen. Na de zomer wordt ook de nieuwe Wet Verplichte GGZ in de Kamer behandeld. Uw ervaringen ontvang ik dan ook graag per email: l.dlange@tweedekamer.nl / 070-3182965.

Welke aanpak kiest uw gemeente bij hulp aan verwarde personen?
Praat mee in VVD Community.

BIJEENKOMST P.J. OUDGEZELSCHAP

Het afgelopen jaar zijn er veel burgemeesters benoemd en daarom was het hoog tijd voor een activiteit van het P.J. Oudgezelschap. Bij uitstek de gelegenheid voor VVD-burgemeesters om te netwerken en bij te praten over actuele onderwerpen die het vak raken.

Zodoende kwamen op 12 mei zo'n 25 burgemeesters bijeen voor een cultureel en gevarieerd werkbezoek in Dordrecht. Na een ontvangst door Arno Brok in het Dordrechts Museum volgde een inhoudelijk programma over de Bank Nederlandse Gemeenten. Namens de bank waren Carel van Eijkelenburg, Piet Bouman en Mat Meijs aanwezig. Zij gingen met de burgemeesters in gesprek

over het functioneren van de bank, aandachtspunten van de burgemeester met betrekking tot de bank en de culturele activiteiten van het Cultuurfonds van de bank.

Daarna volgde een wandeling naar het Hof van Nederland, waar de basis werd gelegd voor het Nederland van nu. De directeur van het museum, de heer Schoon, gaf de burgemeesters een kijkje in de vaderlandse geschiedenis en de rol van Dordrecht hierin.

Een interessante en geslaagde dag werd afgesloten met een gezellige borrel in het oude Stadhuis van Dordrecht.

Leer van elkaar

We zijn er allemaal mee geconfronteerd, onze nieuwe partijstructuur. Sommigen van u zijn betrokken geweest met de totstandkoming ervan, anderen lieten het rustig over zich heenkomen. Er was euforie en er was kritiek. Maar als echte liberalen zijn we er op een democratische manier uitgekomen.

De essentie van de nieuwe partijstructuur kan ik volledig onderschrijven. Meer en meer worden we een netwerkpartij. Het is de bedoeling dat we ons bevinden in de haarvaten van de samenleving. Van het bestuur van de tennisvereniging, de golfclub en de winkeliersvereniging tot aan die van de carnavalsvereniging en de hobbyclub. Door het hele land moeten wij de positie innemen van het CDA uit de jaren '80 en '90. Het is niet relevant of het actieve VVD leden zijn of sympathisanten. Als we maar zichtbaar zijn in alle haarvaten van de samenleving.

Mijn voorgaande afdeling werd al snel omgevormd tot een lokaal netwerk. Aangezien de gemeenten Best, Oirschot en Veldhoven ambtelijk al samenwerken was het een logisch gevolg dat

deze drie VVD afdelingen elkaar opzochten. Op 24 maart j.l. hadden de drie afdelingen afzonderlijk een vergadering over een mogelijke samenwerking. De drie ledenvergaderingen gaven gelijktijdig "groen licht" voor de bestuurlijke samenwerking. Twee weken later vond de oprichtingsvergadering plaats. De VVD BOV was een feit! Althans zo goed als. We waren iets te gretig aangezien goedkeuring van het hoofdbestuur nog nodig was. Maar die kwam gelukkig niet veel later.

Snel werd duidelijk dat de samenwerking veel kansen biedt voor het bestuur. De 'verplichte nummertjes' hoeven niet meer gedaan te worden door drie besturen. Zodoende kwam er meer tijd en ruimte voor de leuke dingen. Een verdere professionalisering van het lokaal netwerk. Meer ruimte voor debat, ledenwerving, opleiding en begeleiding van talent.

Tot dusver heb ik nog te weinig gehoord over meer samenwerking en afstemming tussen fracties. En ook ik heb daar nog te weinig aan gewerkt. Terwijl het meer en meer relevant is. Burgers, ondernemers en maatschappelijke instellingen denken

al lang niet meer in gemeentegrenzen. Het aantal gemeenschappelijke regelingen is de afgelopen jaren alleen maar toegenomen. Wat te denken van de transities binnen het sociale domein? Alleen maar vraagstukken waar fracties over kunnen sparren binnen het lokaal netwerk.

Met betrekking tot het sociaal domein hebben we recent een begin gemaakt. Een tijdje geleden heb ik een raadsvergadering bezocht in Best waar de transities op de agenda stonden. Op die manier kunnen VVD raadsleden leren van elkaar. De afspraak om eens naar het verloop van de transities in Veldhoven te komen luisteren is al gemaakt. Liberaal positie innemen in de decentralisaties wordt zo gemakkelijker maar ook nog eens leuker! Leer van elkaar.

Daan de Kort
Raadslid VVD Veldhoven

Hollen en (betaald) stilstaan

Ooit ben ik enthousiast gemaakt voor een actieve rol in de politiek en dat enthousiasme is niet meer weggegaan. Na een periode als raadslid en fractievoorzitter werd ik wethouder. Voor het wethouderschap heb ik mijn eigen bedrijf opgegeven en daar heb ik geen moment spijt van gehad! Het wethouderschap heeft mij veel gebracht, er was dan ook veel te doen. Er waren veel grote projecten die vlot getrokken moesten worden, er moest gewerkt worden aan het imago van de gemeente en aan de verhouding met andere gemeenten en de provincie. Daarnaast investeren in de relatie met de raad en het ambtelijk apparaat. Werken in een glazen huis, onder tijdsdruk, hoge werkdruk, kortom hollen dus.

De wachtgeldregeling

En dan de verkiezingen in 2014. Helaas pakten deze voor onze afdeling niet gunstig uit en kwamen wij niet meer in het college. Stilstaan dus, figuurlijk althans. Maar dan wel betaald stilstaan. Over de wachtgeldregeling voor bestuurders is een hoop te doen. Het is uiteindelijk gemeenschapsgeld, de discussie hierover is daarom heel begrijpelijk.

Dat er een wachtgeldregeling bestaat, vind ik een goede zaak. Uiteindelijk geef je een andere functie op, in mijn geval een eigen bedrijf. Een behoorlijke investering voor een functie waar om politieke redenen abrupt een eind kan komen en waar herbenoeming in het ambt geen vanzelfsprekendheid is. Er is geen sprake van een opzegtermijn of ontslagbescherming. Deze politieke risico's worden ondervangen door de wachtgeldregeling.

Het recht ingeperkt

Behalve dat de afgelopen jaren het recht op wachtgeld is ingeperkt, is de regeling ook versoberd. Met betrekking tot de duur en de hoogte van de uitkering zijn de verschillen met de WW nagenoeg verdwenen. Ook de wachtgeldregeling kent een sollicitatieplicht als ook een verplichte begeleiding bij re-integratie. De huidige regeling is naar mijn mening een goed vangnet voor de afbreukrisico's die met een functie in het openbaar bestuur gepaard gaan. Zou dit vangnet er niet zijn, dan zou het wellicht heel moeilijk worden om geschikte mensen te vinden die een

bestuurlijke verantwoordelijkheid aan willen gaan. Bij een vrijwillige keuze om te stoppen als bestuurder (bijvoorbeeld om te gaan flyeren in het buitenland) zou het de persoon sieren om geen gebruik te maken van de wachtgeldregeling.

Echter, wat mij betreft speelt er nog een ander aspect. Als een bestuurder moet stoppen is het zonde dat de opgedane kennis en ervaring verloren gaat. Nog los van het gegeven dat hier met gemeenschapsgeld in is geïnvesteerd. Ik ben van mening dat het een goede zaak zou zijn dat er meer ingezet wordt op de mogelijkheden en ambities van voormalig bestuurders die nog steeds een rol in het openbaar bestuur ambiëren. Hierdoor hoeven de investeringen en opgedane kennis en ervaring niet verloren te gaan. Daarbij heeft niet iedere afdeling een bestuurder 'in file'. Een optie zou kunnen zijn te werken vanuit een 'pool'. Hierbij zouden gemeente- en/of provinciegrenzen geen belemmering mogen zijn. Ik sta in ieder geval klaar om weer te hollen!

Marjan van der Aart
Lid Algemeen Bestuur

DE EU KLIMAATDOELSTELLINGEN: WAT KUNT U ER MEE?

Volgens het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), worden de effecten van klimaatverandering steeds duidelijker. De temperatuur is wereldwijd gestegen, zo ook in Nederland. Afgelopen april werd zelfs als warmste maand 'ooit' gemeten. Wetenschappers stellen dat de aarde aan het eind van deze eeuw twee graden is opgewarmd, als er geen maatregelen getroffen worden. Op mondiaal niveau onderhandelt de EU soms namens de lidstaten. Bijvoorbeeld tijdens de klimaatop in Parijs afgelopen november. De lidstaten van de EU spraken met één mond tijdens deze onderhandelingen. Vergaande maatregelen zijn door de EU geopperd: bijvoorbeeld de vermindering van 40% van de uitstoot van broeigassen in 2030 en het opwekken van 30% van de energie uit duurzame energiebronnen.

EU 2020-strategie

De EU heeft ook doelstellingen met betrekking tot klimaatverandering gesteld voor 2020. In het tienjarenplan voor groei van de Europese Unie – de Europa 2020-strategie – neemt de EU een duidelijk standpunt in ten opzichte van verbetering van het klimaat. De EU zou een slimme, duurzame en inclusieve economie moeten worden in deze snel veranderende wereld.

Duurzame groei

duurzame groei betekent dat er een duurzame, competitieve, groene economie opgebouwd wordt waarin zuinig met hulpbronnen wordt omgegaan. Om dit te bereiken, heeft de EU een aantal streefcijfers in de Europa 2020-strategie opgesteld. Deze streefcijfers worden ook wel de 20-20-20 doelstellingen genoemd. Het betreffen drie kerndoelen die elk een verbetering of vermindering van 20% voorstellen. Iedere lidstaat heeft eigen nationale doelen gesteld, waarmee gezamenlijk deze 20% gehaald kan worden. Nederland dus ook. Het eerste doel betreft energie uit duurzame bronnen: er wordt gestreefd naar 20% van de energie uit duurzame energiebronnen in 2020 (Nederland heeft hier 14% van gemaakt). Ten tweede mikt de EU naar 20% minder uitstoot van broeikasgas ten opzichte van 1990 (Nederland mikt op 16%). Ten derde zou er in 2020 in Europa 20% minder energieverstopping plaats moeten vinden (Nederland streeft naar 1,5% minder ener-

gieverspilling per jaar). Mogelijkheden om deze doelstellingen te behalen kunt u ook terugzien in verschillende Europese rechtsgebieden, zoals het Europees aanbestedingsrecht en staatssteunrecht. Ook het onlangs door de Europese Commissie voorgestelde circulaire economie-pakket kan bijdragen aan de (Europese) strijd tegen klimaatverandering.

Europees Staatssteunrecht

Het Europees staatssteunrecht geeft uw decentrale overheid mogelijkheden om 'duurzame ondernemingen' makkelijker te steunen. In beginsel zijn de Europese mededingingsregels ontwikkeld om concurrentie op de markt te stimuleren. Het Europees staatssteunrecht zorgt er namelijk voor dat een (decentrale) overheid een onderneming op de markt niet ongunstig ten opzichte van andere ondernemingen mag bevoordelen. Mocht een (decentrale) overheid dit wel willen doen, dan moet zij deze steunmaatregel aanmelden bij de Europese Commissie. Echter, de Europese Commissie heeft steunmaatregelen die belangrijke Europese beleidsdoelen stimuleren onder voorwaarden vrijgesteld van deze 'aanmeldingsplicht'. Deze beleidsdoelen zijn geïmplementeerd in de zogenaamde Algemene Groepsvrijstellingsverordening, waarin ook bepalingen zijn opgenomen die het gemakkelijker maken om de 20-20-20 doelstellingen te behalen. Een decentrale overheid kan hierdoor bijvoorbeeld investeringssteun verlenen aan een onderneming ter bevordering van energie uit hernieuwbare energiebronnen. Deze steun hoeft dan niet aangemeld te worden bij de Europese Commissie.

Europees aanbestedingsrecht

Ook bij het inkopen van goederen, diensten of werken kan rekening gehouden worden met duurzaamheid en energie-efficiëntie. De drie nieuwe aanbestedingsrichtlijnen 2014/23, 2014/24 en 2014/25, die bij de hervorming van het Europees aanbestedingsrecht tot stand zijn gekomen, sluiten nauw aan bij de Europa 2020-strategie. Er zijn bepalingen opgenomen die het de (decentrale) overheid makkelijker maken om bij te dragen in de strijd tegen klimaatverandering. U kunt

hierbij denken aan een regeling met betrekking tot levenscycluskosten bij de toepassing van gunningscriteria of het stimuleren van de overgang naar duurzame energie door milieucriteria in de opdracht te stellen. Kijkt u voor meer informatie op www.europadecentraal.nl.

Circulaire economie

Bij het inkopen van goederen, diensten en werken op de markt kunt u als (decentrale) overheid ook de circulaire economie aanjagen. Maar wat is een circulaire economie? Eind 2015 heeft de Europese Commissie haar voorstel voor het 'Circulaire economie-pakket' gepresenteerd. Door duurzaam gebruik te maken van producten, materialen en hulpbronnen in de economie, waardoor de waarde zolang mogelijk behouden kan worden en de productie van afval beperkt kan worden, kan onder andere bijgedragen worden aan de klimaatdoelstellingen. Daarnaast beoogt de EU met de circulaire economie het concurrentievermogen te versterken. Bedrijven worden beschermd tegen de schaarste van hulpbronnen en de instabiele prijzen die deze schaarste met zich meebrengt. Daarnaast zou een circulaire economie nieuwe, innovatieve en originele mogelijkheden voor het bedrijfsleven creëren. En nieuwe banen op lokaal niveau.

Circulair inkopen

Decentrale overheden kunnen bij het opstellen van een opdracht rekening houden met de circulaire economie: het zogenaamde circulair inkopen. Het inkoopinstrument kan namelijk ingezet worden om productie en (her)gebruik van producten en diensten circulair te stimuleren. De inkoopende partij borgt dat de producten of materialen aan het einde van de levens- of gebruiksduur weer optimaal in een nieuwe cyclus kunnen worden ingezet. Het efficiënt gebruikmaken van materialen en grondstoffen kan bijdragen wederom bijdragen aan het behalen van de klimaatdoelstellingen. Meer informatie kunt u onder meer vinden in de wegwijzer circulair inkopen van MVO Nederland. Over nieuwe ontwikkelingen zullen we uiteraard berichten op www.europadecentraal.nl en via onze nieuwsbrief de 'Europese Ster'.

Tot slot:

Op onze website, www.europadecentraal.nl, kunt u veel informatie vinden. Daarnaast kunt u zich hier inschrijven voor onze nieuwsbrief 'de Europese Ster'.

